

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060106

DOM
2021-02-26
Stockholm

Mål nr
P 447-20

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Nacka tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2019-12-18 i mål nr P 4435-19, se bilaga A

PARTER

Klagande

Patrik Södersten
Hälleflundregatan 44
426 58 Västra Frölunda

Motpart

1. Ulf Berglund
Båtsmansvägen 8
777 60 Söderbärke

2. Ulla Johansson
Samma adress som 1

3. Miljö- och byggnadsnämnden i Smedjebackens kommun
777 81 Smedjebacken

SAKEN

Bygglov i efterhand för ombyggnation av garagetak på fastigheten Söderbärke kyrkby 8:68 i Smedjebackens kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen avslår överklagandet.

YRKANDEN M.M. I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Patrik Södersten har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska fastställa bygglovsbeslutet.

Ulf Berglund och Ulla Johansson har motsatt sig att mark- och miljödomstolens dom ändras.

Miljö- och byggnadsnämnden i Smedjebackens kommun har medgett Patrik Söderstens yrkande.

Parterna har åberopat i allt väsentligt samma omständigheter och argumentation som i mark- och miljödomstolen. **Patrik Södersten** har tillagt att inga takstolar har sågats av utan endast ett hörn på en vindskiva.

Patrik Södersten har åberopat ett utlåtande av en besiktningsman, där det bl.a. anges att tillbyggnaden är fackmannamässigt utförd och att det inte kommer bli några problem med att utföra underhåll. **Ulf Berglund och Ulla Johansson** har åberopat ett fotografi.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Utredningen i målet ger inte stöd för att några takstolar har sågats av i samband med höjningen av garagetaket. Däremot är det klarlagt att en bit av en vindskiva på Ulf Berglunds och Ulla Johanssons bostadshus har kapats och att detta varit en förutsättning för att den lovsökta åtgärden skulle kunna utföras. Om det står klart att en lovsökt åtgärd inte kan utföras utan förstörande ingrepp på annans egendom får åtgärden som utgångspunkt anses innebära en betydande olägenhet. Mot denna bakgrund och då Mark- och miljööverdomstolen, i likhet med mark- och miljödomstolen, bedömer att höjningen av garaget avsevärt försvårar nödvändiga underhållsåtgärder på angränsande bostadshus får åtgärden anses medföra en betydande olägenhet för Ulf Berglund och Ulla Johansson. Det besiktningsutlåtande

som Patrik Södersten har åberopat förändrar inte denna bedömning. Bygglov kan därmed inte beviljas för åtgärden. Överklagandet ska därför avslås.

Det får anses vara av vikt för ledning av rättstillämpningen att frågan om vilka omständigheter som kan beaktas vid en olägenhetsprövning enligt 2 kap. 9 § PBL prövas av Högsta domstolen. Med stöd av 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar tillåter därför Mark- och miljööverdomstolen att domen överklagas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga

Överklagande senast 2021-03-26

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Henrik Löv och Marianne Wikman Ahlberg (skiljaktig), tekniska rådet Ewa Andrén Holst (skiljaktig) samt hovrättsrådet Ralf Järtelius, referent.

Föredragande har varit Leonard Örner.

Skiljaktig mening, se nästa sida.

Skiljaktig mening

Hovrättsrådet Marianne Wikman Ahlberg och det tekniska rådet Ewa Andrén Holst är av skiljaktig mening beträffande domskälen, som enligt vår mening bör ha följande lydelse:

Som utgångspunkt kan noteras att plan- och bygglagen (2010:900), PBL, är i huvudsak en lagstiftning med offentligrättslig karaktär även om civilrättsliga inslag också finns, se t.ex. 6 och 14 kap. PBL (Blomberg m.fl., Plan- och bygglagen, den 31 december 2020, Lexino, kommentaren till 2 kap. 9 § PBL). Mark- och miljööverdomstolen menar därför att frågan om ingrepp på annans egendom inte prövas inom ramen för denna lagstiftning.

Utredningen i målet ger inte stöd för att några takstolar har sågats av i samband med höjningen av garagetaket. Mark- och miljööverdomstolen bedömer, i likhet med mark- och miljödomstolen, att höjningen av garaget avsevärt försvårar nödvändiga underhållsåtgärder på angränsande bostadshus. Åtgärden får därför anses medföra en betydande olägenhet för Ulf Berglund och Ulla Johansson. Det besiktningsutlåtande som Patrik Södersten har åberopat förändrar inte denna bedömning. Bygglov kan därmed inte beviljas för åtgärden. Överklagandet ska därför avslås.

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2019-12-18
meddelad i
Nacka

Mål nr P 4435-19

PARTER

Klagande

1. Ulf Berglund
Båtsmansvägen 8
777 60 Söderbärke

2. Ulla Johansson
Adress som 1

Motparter

1. Miljö- och byggnadsnämnden i Smedjebackens kommun
777 81 Smedjebacken

2. Patrik Södersten
Hälleflundregatan 44
426 58 Västra Frölunda

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Dalarnas läns beslut den 29 maj 2019 i ärende nr 403-14762-2018,
se bilaga 1

SAKEN

Bygglov i efterhand för ombyggnation av garagetak på fastigheten Söderbärke kyrkby 8:68 i Smedjebackens kommun

DOMSLUT

Med ändring av Länsstyrelsen i Dalarnas läns beslut den 29 maj 2019 upphäver mark- och miljödomstolen Miljö- och byggnadsnämndens i Smedjebackens kommun beslut den 13 november 2018 (Mbn § 121/2008, dnr 2018-82) att bevilja bygglov i efterhand på fastigheten Söderbärke kyrkby 8:68, och avslår ansökan om bygglov.

BAKGRUND

Miljö- och byggnadsnämnden i Smedjebackens kommun (nämnden) beslutade den 13 november 2018 att bevilja bygglov i efterhand på fastigheten Söderbärke kyrkby 8:68 i Smedjebackens kommun. Beslutet överklagades av Ulf Berglund och Ulla Johansson till Länsstyrelsen i Dalarnas län (länsstyrelsen) som i beslut den 29 maj 2019 avslog överklagandet. Ulf Berglund och Ulla Johansson har nu överklagat länsstyrelsens beslut till mark- och miljödomstolen.

YRKANDEN M.M.

Ulf Berglund och **Ulla Johansson** har yrkat att nämndens beslut om bygglov ska upphävas och har till grund för sitt yrkande anfört i huvudsak detsamma som vid länsstyrelsen. De har även gett in fotografier.

Nämnden har motsatt sig ändring och anfört att åtgärden får anses förenlig med detaljplanen och att den uppfyller tillämpliga bestämmelser i 2 och 8 kap. plan- och bygglagen (2010:900), PBL.

Patrik Södersten har motsatt sig ändring. Han har i huvudsak anfört följande. Garagebyggnaderna i området är delvis integrerade med huvudbyggnaderna på närmaste grannens fastighet. Ombyggnaden av garagetaket är en 49 cm hög påbyggnad som gjordes för att skapa ett större fall eftersom taket saknade lutning. Med ett lutande garagetak kan vatten och snö rinna från Ulf Berglunds och Ulla Johanssons byggnad bättre än tidigare. Väggen vid den aktuella takhöjningen är en tegelvägg vilken bör kräva minimalt med underhåll. Det stämmer inte att långsgående hängränna och vindskivor är inbyggda. Det finns ett fungerande tak vilket medför att risken för fuktskador är minimal. Ombyggnaden är utförd för att varken skada garaget eller Ulf Berglunds och Ulla Johanssons fastighet. Förändringen som skedde av bostadshuset genomfördes, enligt det byggföretag som anlits, i samråd med Ulf Berglund och Ulla Johansson.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser framgår av länsstyrelsens beslut samt nedan.

Mark- och miljödomstolen bedömer, i likhet med länsstyrelsen, att den sökta åtgärden inte strider mot detaljplanen. För att bygglov ska kunna ges krävs dock även att tillämpliga bestämmelser i bl.a. 2 kap. PBL är uppfyllda. Domstolen har således att ta ställning till om det sökta lovet är förenligt med dessa bestämmelser.

Enligt 2 kap. 9 § PBL ska byggnader placeras och utformas så att de eller deras avsedda användning inte medför fara eller betydande olägenheter för omgivningen. Bestämmelsen syftar till att tydligt ange att hänsyn till omgivningen ska tas vid lokalisering, placering och utformning av bebyggelse. Ulf Berglunds och Ulla Johanssons bostadshus är sammanbyggt med grannens garage. Det beviljade bygglovet innebär att garagetaket lutning har ändrats från ett plant tak till ett pulpettak samt att hela konstruktionen har höjts i en sådan omfattning att takstolarna på bostadshuset har sågats av. Ombyggnaden har lett till att avståndet mellan det nya garagetaket och bostadshusets tak blivit så litet att det uppstår en risk för att snöfickor bildas, där snö kan ligga kvar länge och smälta sakta. Detta kan orsaka allvarliga fuktskador. Den nya utformningen av garaget hindrar även Ulf Berglund och Ulla Johansson från att vidta nödvändiga underhållsåtgärder på vindbrädor och fasad samt att kontrollera hängrännor m.m. Mark- och miljödomstolen bedömer mot den bakgrunden att utformningen av garagetaket är olämplig och utgör en betydande olägenhet i plan- och bygglagstiftningens mening och att bygglov därmed inte kan ges. Med ändring av länsstyrelsens beslut ska nämndens beslut upphävas och ansökan om bygglov avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (MMD-02)

Överklagande senast den 8 januari 2020.

Åsa Marklund Andersson

Maria Bergqvist

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Åsa Marklund Andersson, ordförande, och tekniska rådet Maria Bergqvist. Föredragande har varit tingsnotarien Anna Cederlund.

LÄNSSTYRELSEN
DALARNAS LÄN

Rättsenheten
Sarah Bauer
Direkt 010-2250393
sarah.bauer@lansstyrelsen.se

Beslut

2019-05-29

1 (3)

Dnr: 403-14762-2018

Klaganden

Ulf och Ulla Berglund
Båtsmansvägen 8
777 60 SÖDERBÄRKE

Delgkv

NACKA TINGSRÄTT
Avdelning 3

INKOM: 2019-06-26
MÅLNR: P 4435-19
AKTBIL: 9

Motpart

Patrik Södersten
Hälleflundregatan 44
426 58 VÄSTRA FRÖLUNDA

Miljö- och byggnadsnämnde
Smedjebackens kommun
771 81 SMEDJEBACKEN

NACKA TINGSRÄTT

Ink. 2019-06-26

Akt. P4435-19
Aktbil. 9

Överklagande av beslut om bygglov i efterhand för ombyggnation av garagetak

Beslut

Länsstyrelsen avslår överklagandet.

Beskrivning av ärendet

Miljö- och byggnadsnämnden i Smedjebackens kommun beslutade den 13 nov 2018 (dnr 2018-82) att bevilja bygglov i efterhand med stöd av 9 kap. 30 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL, på fastigheten Söderbärke kyrkby 8:68 i Smedjebackens kommun. Av beslutet framgår bl.a. följande. Åtgärden är förenlig med gällande detaljplan och höjningen av garagetaket och eventuell försämrade utsikt kan inte vara sådana olägenheter som kan ligga till grund för ett avslag av ansökan.

Ulf Berglund och Ulla Johansson har överklagat beslutet och yrkat, som det får förstås, att länsstyrelsen ska upphäva det överklagade beslutet. De anför bl.a. följande. På grund av grannens takbygge (från början ett svartbygge) kan klagandena inte komma åt längsgående takfotsbrädor på deras vänstra sida av fastigheten. Vindskivan på klagandens fastighet har kapats för att få plats med taket. En plåt är fastskruvad i vinkeln mellan klagandens fastighet och grannens garage för att hindra snö och regn att tränga in under. Klagandenas hängränna hänger så lågt att inte ens fötterna går att få under mellan grannens tak och hängrännan, med troliga fuktproblem som följd. Taket måste rivas och återställas som det en gång var. Klagandena är besvikna och frustrerade över situationen och miljö- och byggnadsnämndens brist på intresse och engagemang.

Klagandena har även kommit in med yttrande i ärendet.

Motivering till beslutet

Den aktuella fastigheten ligger inom område som omfattas av detaljplan. Av detaljplanen framgår att uthus eller annan gårdsbyggnad inte får uppföras till högre höjd än 3,0 meter.

Bygglov för en åtgärd inom ett område med detaljplan ska ges bl.a. om den fastighet och det byggnadsverk som åtgärden avser överensstämmer med gällande detaljplan och om åtgärden uppfyller vissa krav som följer av 2 och 8 kap. plan- och bygglagen (2010:900), PBL (se 9 kap. 30 § PBL).

Ett av kraven som måste vara uppfyllda är att bl.a. lokaliseringen och placeringen av ett byggnadsverk ska ske så att inte den avsedda användningen eller byggnadsverket kan medföra en betydande olägenhet på något sätt (2 kap. 9 § PBL).

Länsstyrelsen gör följande bedömning.

Inledningsvis förtydligar länsstyrelsen att denna prövning endast omfattar det överklagade beslutet om bygglov. Frågor som har med sökandens eller klagandenas civilrättsliga förhållanden t. ex. upprätthållandet av fastighetsgränser eller intrång eller skadegörelse på annans egendom kan inte prövas inom ramen för detta beslut.

Av handlingarna i ärendet följer att den sökta byggnationen är förenlig med gällande detaljplan. Utrymmet för att begränsa den byggrätt som följer av en detaljplan är mycket litet. De olägenheter som klagandena framhåller i sina skrivelser är enligt länsstyrelsens bedömning inte sådana att de kan anses betydande i plan- och bygglagens mening. Av den anledningen ska överklagandet avslås. Vad klagandena har anfört i övrigt medför ingen annan bedömning.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga 1.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av jurist Karin Kjellin med jurist Sarah Bauer som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar vi dina personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Hur man överklagar

MMD-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Så här gör du

1. Skriv mark- och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn samt aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar mark- och miljödomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljööverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.

Hur man överklagar Mark- och miljööverdomstolens avgörande

Den som vill överklaga Mark- och miljööverdomstolens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Mark- och miljööverdomstolen.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till Mark- och miljööverdomstolen senast den dag som anges i slutet av Mark- och miljööverdomstolens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar Mark- och miljööverdomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningsstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rätts-tillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvilla förekommit eller att målets utgång i Mark- och

miljööverdomstolen uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (domstolens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se